

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
Κωνσταντίν (Νάντια) Γιαννακοπούλου
Βουλευτής Β2 Τομέα Δυτ. Αθήνας

Αθήνα, 29 Απριλίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Υπουργό Υγείας

Θέμα: «Προϋποθέσεις για την άσκηση επαγγέλματος -Ψυχολόγου ψυχοθεραπευτή»

Η εφημερίδα Καθημερινή και η δημοσιογράφος κα Αγγελική Σπανού έχει αναδείξει επισταμένως με σχετικά ρεπορτάζ και αρθρογραφία την έλλειψη κανονιστικού πλαισίου που απελευθερώνει στην αγορά, μαζικά, ψυχολόγους οι οποίοι έχουν το «χαρτί» αλλά όχι την πιστοποιημένη ικανότητα να ασκήσουν το επάγγελμα.

Στο επίμαχο ρεπορτάζ¹ ο πρόεδρος του Τμήματος Ψυχολογίας στο Πάντειο Π. Κορδούτης μεταξύ άλλων αναφέρει ότι *αντί η πολιτεία να απαιτεί μεταπτυχιακές σπουδές ή μετεκπαίδευση ή περαιτέρω πρακτική άσκηση ή συνδυασμό αυτών για τους νέους ψυχολόγους, παραχώρησε άδεια ασκήσεως επαγγέλματος σε αποφοίτους κολεγίων με τριετείς σπουδές ψυχολογίας και ελάχιστη ή μηδενική εμπειρία στο πεδίο, επιτρέπει την άσκηση του επαγγέλματος σε "Συμβούλους Ψυχικής Υγείας" με απλή δήλωσή τους στην εφορία και υπόβαθρο που συχνά ούτε κατ' όνομα δεν συνδέεται με την ψυχολογία, ενώ η ψυχοθεραπεία που είναι απαιτητική και σεβαστή επαγγελματική ιδιότητα δεν είναι ρυθμισμένη στην Ελλάδα και μπορεί να ασκηθεί κατά δήλωση.*

Τα ανωτέρω επιβεβαιώνει στο ίδιο ρεπορτάζ και η αναπληρώτρια καθηγήτρια κλινικής ψυχολογίας στο ΑΠΘ Ευ. Γεωργάκα επισημαίνοντας ότι *«Ο επιστημονικός και επαγγελματικός κλάδος της Ψυχολογίας, που είναι κυρίως υπεύθυνος για την παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας, ψυχοθεραπείας και ψυχολογικής υποστήριξης, εξακολουθεί να είναι αρρύθμιστος»*

Σύμφωνα με το επίμαχο ρεπορτάζ στην Ελλάδα το μόνο πλαίσιο είναι η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, η οποία δίνεται από τις υγειονομικές υπηρεσίες των περιφερειών με μοναδική προϋπόθεση την κατοχή του πτυχίου τετραετούς πανεπιστημιακής σχολής ψυχολογίας (και τώρα πια, μέσω της αντιστοίχισης επαγγελματικών προσόντων, και τριετών ιδιωτικών σχολών). Οι κάτοχοι της άδειας έχουν δικαίωμα να ονομάζονται «ψυχολόγοι» και να ανοίγουν γραφείο υποσχόμενοι θεραπευτικές υπηρεσίες τις οποίες δεν είναι σε θέση να προσφέρουν. Με άλλα λόγια, όποιος έχει την άδεια και την οικονομική δυνατότητα να νοικιάσει «χώρο» μπορεί να αναζητήσει πελατεία ενώ δεν υπάρχει ούτε σχετική ρύθμιση αναφορικά με τις ειδικότητες της ψυχολογίας. «ψυχοθεραπευτής», «κλινικός ψυχολόγος», «αναπτυξιακός ψυχολόγος», «νευροψυχολόγος» κ.ο.κ.

Με νεότερη αρθρογραφία στην εφημερίδα καθημερινή² η δημοσιογράφος κα Σπανού αναφέρει μεταξύ άλλων *«ότι κάθε χρόνο αποφοιτούν χιλιάδες, που ξεχύνονται σε μια άναρχη αγορά υπηρεσιών ψυχικής υγείας, μαζί με συμβούλους, life coaches, εναλλακτικούς θεραπευτές και διάφορους γκουρού που υπόσχονται ευτυχία...» χωρίς να υπάρχει νομικό πλαίσιο για αυτούς τους τίτλους, και μπορεί ο οποιοσδήποτε χωρίς τυπικά προσόντα ή απαραίτητους τίτλους σπουδών να κάνει έναρξη επαγγέλματος με μία απλή δήλωση στην Εφορία*³

¹ <https://www.kathimerini.gr/society/562815439/therapeyta-moy-mipos-den-eiste-therapeytis/>

² <https://www.kathimerini.gr/opinion/562990615/psychologos-eisai-an-to-diloseis/>

³ <https://www.kathimerini.gr/society/562457989/symvoylos-psychotherapeytis-psychanalytis-me-mia-apli-dilosi-stin-eforia/>

Το αρρύθμιστο πλαίσιο γύρω από αυτούς τους τίτλους αφήνει απροστάτευτους πολίτες και επαγγελματίες. Είναι χαρακτηριστικό ότι στον χώρο της ψυχικής υγείας σύμφωνα με ρεπορτάζ της Καθημερινής και της κας Μαριάννα Χιονά τα περιστατικά αντιποίησης του επαγγέλματος ψυχολόγου τα τελευταία 12 χρόνια έχουν αυξηθεί κατά 25%.⁴ Πλέον αυτών σύμφωνα με τον νομικό σύμβουλο του ΣΕΨ, Λουκάς Αποστολίδης «Η κατάσταση με την ψυχική υγεία της ελληνικής κοινωνίας επιδεινώθηκε από τις απανωτές κρίσεις που βίωσε. Έπεσε φτώχεια, ανεργία στα σπίτια και στη συνέχεια με την πανδημία ο καθένας κάπου έψαχνε να βρει ένα γιατρικό, έστω και ένα γιατροσόφι. Σε συνδυασμό με αυτές τις κρίσεις έχουμε και μια αύξηση 45% στα διαζύγια σε ηλικίες 24 – 37 χρονών. Ειδικά όπου υπάρχουν παιδιά προκύπτει η ανάγκη ψυχικής υποστήριξής τους. Σε αυτό το πλαίσιο εμφανίζονται και οι οικογενειακοί σύμβουλοι ή και άλλες ειδικότητες συμβούλων. Άρα, καθώς τα μεγέθη των διαζυγίων και των βιαιοπραγιών μεγαλώνουν, αντίστοιχα πολλαπλασιάζονται και τα συμπληρωματικά επαγγέλματα που δεν έχουν όμως καμία νομική κατοχύρωση».⁵

Η ζοφερή και χαώδης αυτή κατάσταση κάνει σαφή την ανάγκη συγκρότησης μητρώου Ψυχολόγων με τα απαραίτητα προσόντα καθότι μέχρι και σήμερα δεν υφίσταται τέτοιο μητρώο καθώς ο νόμος δεν υποχρεώνει τους ψυχολόγους να εγγραφούν.

Τέλος ρευστό είναι και το πλαίσιο γύρω από την εκπαίδευση των ψυχοθεραπευτών, η οποία παρέχεται κυρίως από ιδιωτικούς φορείς αλλά και κρατικούς αφού η έλλειψη κανονιστικού πλαισίου οδηγεί στην διακρατική ευχέρεια του κάθε φορέα να θέτει τις προϋποθέσεις που έχουν θέσει για τους εκπαιδευόμενους τους όπως πχ να έχουν πτυχία ή και μεταπτυχιακά στην ψυχολογία, ψυχιατρική, κοινωνική εργασία, ή ψυχιατρική νοσηλευτική, να θέτουν όρια ηλικίας, ενώ προσμετράται επίσης το να έχουν ξεκινήσει τη δική τους θεραπεία.⁶

Επειδή η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος πρέπει να δίνεται μετά δετερείς σπουδές και μεταπτυχιακή πρακτική άσκηση σύμφωνα και με την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Συλλόγων Ψυχολογίας

Επειδή η ρύθμιση του επαγγέλματος του ψυχολόγου αλλά και των ειδικοτήτων της ψυχολογίας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την προστασία της ψυχικής υγείας και την ενίσχυση της ψυχολογικής ευημερίας του πληθυσμού

Επειδή σε μια ευνομούμενη κοινωνία η Πολιτεία είναι αυτή που έχει την υποχρέωση να θέτει κριτήρια άσκησης των επαγγελματιών που αφορούν τη ζωή, την ευζωία και την ποιότητα των παρεχόμενων Υπηρεσιών,

Επειδή οι προϋποθέσεις για την άσκηση επαγγέλματος ψυχοθεραπευτή

- Στις ΗΠΑ PhD ή PsyD στην Ψυχολογία (9+ χρόνια σπουδών), απαραίτητη η πρακτική άσκηση (1.500 – 6.000 ώρες)
- Στον Καναδά PhD Ψυχολογίας / PsyD ή Msc/MA στην Ψυχολογία (8+ έτη σπουδών και 5+ έτη πρακτικής άσκησης), εξετάσεις για απόκτηση άδειας
- Στο Ηνωμένο Βασίλειο PhD ή PsyD στην Ψυχολογία (8+ χρόνια σπουδών), απαραίτητη η πρακτική άσκηση
- στην Πορτογαλία Master στην Ψυχολογία (3+2+1 χρόνια σπουδών), απαραίτητη η πρακτική άσκηση
- στην Γερμανία Master στην Ψυχολογία (5+ χρόνια σπουδών), απαραίτητη η πρακτική άσκηση
- στην Γαλλία Master στην Ψυχολογία (5+ χρόνια σπουδών), απαραίτητη η πρακτική άσκηση
- στην Φινλανδία Master στην Ψυχολογία (5+ χρόνια σπουδών), απαραίτητη η πρακτική άσκηση
- στην Πολωνία Master στην Ψυχολογία (5+ χρόνια σπουδών)

⁴ <https://www.kathimerini.gr/society/562457989/symvoylos-psychotherapeytis-psychanalytis-me-mia-apli-dilosi-stin-eforia/>

⁵ <https://www.kathimerini.gr/society/562457989/symvoylos-psychotherapeytis-psychanalytis-me-mia-apli-dilosi-stin-eforia/>

⁶ <https://www.kathimerini.gr/society/562457989/symvoylos-psychotherapeytis-psychanalytis-me-mia-apli-dilosi-stin-eforia/>

- στην Βουλγαρία Master στην Ψυχολογία (5+ χρόνια σπουδών), απαραίτητη η πρακτική άσκηση
- στην Ιταλία Master στην Ψυχολογία, εθνικές εξετάσεις για απόκτηση τίτλου (3+2) + 1 έτος πρακτικής άσκησης
- στην Αυστραλία 5 έτη πανεπιστημιακών σπουδών (Msc) + 1 έτος πρακτικής άσκησης

Επειδή συνιστά παραδοξότητα να δύναται κάποιος να προσδιορίζεται ως ψυχολόγος επειδή απλά τελείωσε μια σχολή, χωρίς εξειδίκευση, μεταπτυχιακή πρακτική άσκηση, εξετάσεις, εποπτεία

Ερωτάται ο κος Υπουργός :

1. Ποιο είναι το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος του ψυχολόγου και του ψυχοθεραπευτή;
2. Υφίσταται νομοθετικό πλαίσιο για την άσκηση του επαγγέλματος «συμβούλους Ψυχικής Υγείας life coaches κ.ά; Εφόσον υφίσταται νομοθετικό πλαίσιο, κρίνεται επαρκές ως προς την εξειδικευμένη γνώση και εμπειρία που αποκτάται ώστε να παρέχονται στους πολίτες ποιοτικές υπηρεσίες;
3. Προτίθεστε να παρέμβετε νομοθετικά ώστε η χώρα μας να ακολουθήσει τα διεθνή ισχύοντα αναφορικά με την εκπαίδευση και την άσκηση του επαγγέλματος του ψυχολόγου αλλά και του ψυχοθεραπευτή όπως της αύξησης της διάρκειας των σπουδών, υποχρέωση μεταπτυχιακών σπουδών-, μακροχρόνια εκπαίδευση σε ψυχοθεραπευτική προσέγγιση (ψυχαναλυτική, γνωστική-συμπεριφοριστική, συστημική, προσωποκεντρική κ.λπ.) περαιτέρω πρακτική άσκηση και εποπτεία μακροχρόνια προσωπική ψυχοθεραπεία του ιδίου του ψυχολόγου – ψυχοθεραπευτή από πιστοποιημένους εκπαιδευτικούς φορείς;
4. Επειδή ο πολίτης πρέπει να επιλέγει με γνώση ποιος είναι ο ψυχολόγος και ποιος ο «σύμβουλος Ψυχικής Υγείας» κ.α και ποιος ο ψυχολόγος με τον περιορισμένο εξοπλισμό της τριετούς εκπαίδευσης, τι σημαίνει ψυχοθεραπευτής κ.α, προτίθεστε να παρέμβετε νομοθετικά ώστε να δημιουργηθεί και να λειτουργεί ενιαίο και δημόσια προσβάσιμο μητρώο ψυχολόγων με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος και την απαραίτητη εξειδικευμένη γνώση και εμπειρία ;

Η Βουλευτής

Κωνσταντίνα (Νάντια) Γιαννακοπούλου